

denne Lovgivning vil komme til at fremtræde.

David: Vi staae her ved et af de Spørgsmaal, hvor det maaskee bedst viser sig, hvor forskjelligt man opfatter Begrebet om Frihed; thi der er sikkert meget forskellige Meninger med Hensyn til Næringsforholdenes hensigtsmæssige Ordning hos Mænd, der dog i samme Grad idetmindste troe at have begrebet Friheden og at stræbe efter den. Jeg skal derfor ikke indlade mig paa et Spørgsmaal, der maaskee kunde føre meget for vidt, idetmindste ved denne Forespørgsel, og som jo heller ikke egentlig i sin hele Udstrækning ligger for. Hvorfor jeg har begjæret Ordet, er kun for at gjøre opmærksom paa en Tirade, som er bleven brugt under denne Forhandling og ved en foregaaende Leilighed, og paa hvilken der synes at være lagt særdeles Vægt, men som jeg ikke kan ansee for rigtig eller idetmindste ikke kan tillægge den Vægt, man har villet give den; og da jeg idetmindste forsaavidt maa være aldeles enig med den ærede foregaaende Taler i, at vi skulle søge saasnart som muligt at bringe Kjøbstæderne, eller dem, der have fremført disse Klager, til at indsee eller idetmindste til at ane Sandheden, saa troer jeg ogsaa, at det ikke er uvigtigt, at man ikke i denne Henseende lader dem være i Billeder eller have en falsk Anskuelse. Det er baade ved en foregaaende Leilighed, da Taleren var om Ølbryggerier, og ogsaa idag blevet sagt, at man meget vel kunde finde sig i, at Kjøbstæderne maatte give Afkald paa, hvad de anstaae for deres Rettigheder, naar man til samme Tid vilde tage Byrderne fra dem, og man har saaledes lagt særdeles Vægt paa de særegne Byrder, som Kjøbstæderne skulle bære. Men jeg maa tilstaae, at jeg virkelig ikke veed, hvori disse særegne trykkende Byrder skulle bestaae. Naar man undtager Bygningsafgiften, som hviler paa Kjøbstæderne, veed jeg ikke, hvilke særegne Byrder der hviler paa dem, og til Bederslag for Bygningsafgiften hviler igjen paa Landet særegne Afgifter. Jeg erkjender, at det er en Anomalie, at ved Lovgivningen af 1802 de Huse, som beboes af Haandværkere paa Landet, ere blevne fritagne for Bygningsafgift, men, naar denne ene Anomalie ophæves, veed jeg virkelig ikke, isærdeles nu, da Consum-

tionen er ophævet, hvilke særdeles Byrder der hviler paa Kjøbstæderne, og i alt Fald er Bygningsafgiften i Kjøbstæderne paa ingen Maade nogen særdeles bebyrdende Afgift, ligesom den relative Bygningsafgift, der kunde falde paa de Huse, der beboes af de simpleste Haandværkere paa Landet, nemlig paa dem, som efter Loven i Almindelighed tør etablere sig der, i intet Tilfælde vilde blive høi; hvorved jeg ogsaa maa bemærke, at de Haandværkere, som kun efter Bevilling kunne nedsette sig paa Landet, ogsaa skulle svare Afgift af de Bygninger, hvori de boe, saa at Klagen i sit hele Omfang forsaavidt ikke engang kan ansees for begrundet. Vil man sige, at der betales større communale Afgifter i Byerne end paa Landet, og at hine altsaa idetmindste i denne Henseende have en større Byrde at bære, saa kan dette gerne være Tilfældet, uden at derfor Kjøbstæderne have mindste Grund til at beklage sig, thi de større Afgifter, som betales i Kjøbstæderne til Brolægning, til Belysning, kort til alle de Besvæmeligheder, som tilsigtes opnaaede i en Commune, forstaae igjen Communens Indbyggere saa store baade directe og indirecte Fordele, at der af den Grund ikke kan føres Klage over en Bebyrdelse fremfor Landet. Jeg troer, at, naar man vil arbejde hen paa at tilintetgjøre de vrænge Begreber om Næringsforholdene paa Landet og i Kjøbstæderne, saa maa man først og fremmest modarbejde den Anskuelse, som er temmelig gængse i Kjøbstæderne, at de med Hensyn til Befattningen ere bebyrdede fremfor Landet, thi jeg troer ingenlunde, at dette er Tilfældet (Hør!) Jeg nægter ikke, at Frihedens Udvikling i Overgangsperioden vil kunne blive temmelig sølelig; bebyrdende for Kjøbstæderne, men ligger dette ikke mere i vore Kjøbstæders naturlige Stilling end deri, at Frihedens Udvikling paa Landet medfører virkelige Misligheder for Kjøbstæderne. Vi have en saa stor Mængde smaa Kjøbstæder, at det virkelig ikke kan være andet, end at Forholdene i en heel Deel af disse ikke ere meget anderledes end paa Landet, hvor Befolkningen ikke er meget adspredt, men derimod mere sammentrængt, og det er derfor naturligt, at Livet i saadanne Kjøbstæder ikke tilbyder de Fordele, som skulle udspringe